

ПАМ'ЯТІ ВЧЕНОГО П.А. ГОЛОБОРОДЬКА

Народився Павло Арсентійович Голобородько 12 вересня 1942 року на Чернігівщині в селі Петрівка Прилуцького району в селянській родині. Батько й мати Павла Арсентійовича працювали в колгоспі. Ще з раннього дитинства Арсентій Юрійович та Ольга Іванівна прищепили синові любов до землі та хліборобської праці, а тому відразу після закінчення у 1959 році десятирічки, поставивши за мету набутися професію агронома, він став студентом агрономічного відділення Сокиринського сільськогосподарського технікуму Чернігівської області. У 1962 році П.А.Голобородько успішно закінчив навчання в технікумі та в тому ж році вступив до Української сільськогосподарської академії.

Після завершення навчання, набувши спеціальність ученого агронома, Павло Арсентійович розпочав свою трудову діяльність старшим агрономом колгоспу "Дружба" Мукачівського району Закарпатської області, а через рік його запросили на рідну Чернігівщину керувати учбовим господарством Козелецького ветеринарного технікуму.

Нова робота не тільки додала виробничого досвіду, але й наблизила П.А. Голобородька до іншої сфери діяльності — науково-дослідної, схильність до якої, як виявилось, у майбутнього науковця була природною. Так, витримавши конкурсні іспити, у 1971 році він вступив до аспірантури Всесоюзного науково-дослідного інституту луб'яних культур. Відтоді вся його науково-виробнича діяльність була пов'язана з цим науковим закладом (з 2012 р. — Дослідна станція луб'яних культур Інституту сільськогосподарства північного сходу НААН).

У 1977 році П.А. Голобородько успішно захистив дисертацію, підготовлену на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук.

Перебуваючи на посадах старшого наукового співробітника (1974–1981 рр.), завідувача лабораторії агротехніки (1981–1987 рр.) і завідувача відділу технології вирощування конопель (1986–1987 рр.) П.А.Голобородько розробив ґрунтозахисні системи обробітку ґрунту під коноплі і льон-довгунець, комплексну систему захисту їх від бур'янів, досліджував нові, ефективніші дефоліанти та десиканти конопель. Під його керівництвом і за безпосередньої участі проведено тривалі багатофакторні польові дослідження у сівозмінах з посівами льону-довгунця і конопель, на основі яких розроблено й апробовано ресурсозберігаючі технології

виращування луб'яних культур, і підготовлено відповідні рекомендації виробництву.

Напружено працюючи П.А. Голобородько суттєво прискорив вирішення проблеми боротьби зі злісним бур'яном іпомеєю в посівах кенафу. Підготовлені ним наукові рекомендації використовуються в господарствах Узбекистану до цього часу.

Ним розроблено і запропоновано для практичного застосування ефективні заходи боротьби з дикоростучими коноплями, які широко розповсюдились у Казахстані й республіках Середньої Азії, створюючи загрозу поширення наркоманії.

П.А.Голобородько підготував і опублікував більше семидесяти наукових статей і практичних рекомендацій. Наукові здобутки вченого-аграрія відзначені бронзовою медаллю ВДНГ СРСР (1980 р.).

У 1987 році колектив науковців інституту обрав П.А.Голобородька на посаду директора. Незважаючи на те, що коло його службових обов'язків значно розширилось, він залишився досить активним дослідником. Координуючи роботи, які проводяться в рамках науково-технічної програми "Луб'яні культури", вчений-аграрій приймав активну участь у розробленні удосконалених технологій виращування, збирання і переробки луб'яних культур, підготовці проектів науково-технічних програм, систем землеробства Сумської області та Глухівського району, пропаганді й освоєнню виробництвом наукових розробок інституту і передового досвіду.

Під керівництвом Павла Арсентійовича Голобородька колективом селекціонерів інституту були створені високопродуктивні сорти льону-довгунця, поширені в Україні, та унікальні сорти ненаркотичних конопель, які знайшли світове визнання і виращуються в країнах Європи, Азії та Північної Америки.

Питання прискорення науково-технічного прогресу в галузях льонарства і коноплярства завжди турбували керівника наукового закладу. Павло Арсентійович неодноразово звертався до Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Міністерства аграрної політики, Міністерства внутрішніх справ України та інших органів державної влади з пропозиціями щодо розроблення програм державної підтримки розвитку льонарства й коноплярства, налагодження виробництва нової вітчизняної льонозбиральної техніки, формування ринку насіння луб'яних культур, захисту прав інтелектуальної власності в насінництві, розроблення програми по селекції льону і конопель в Україні, внесення змін до "Порядку використання коштів державного бюджету, що виділяються на фінансову підтримку виробництва продукції рослинництва шляхом дотування" в питанні поширення державної підтримки на наукові установи, виробників насіння високих репродукцій та до "Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з культивування та використання рослин, що містять наркотичні засоби, для промислових цілей", з метою підвищення зацікавленості господарств у виращуванні конопель і збереження в цілому галузі коноплярства в Україні та з інших питань.

З ініціативи, проявленої з боку П.А.Голобородька, значно розширилось науково–технічне співробітництво інституту з науковими установами, фірмами й окремими вченими зарубіжних країн.

З метою налагодження й підтримання тісних взаємовигідних відносин з партнерами Павло Арсентійович відвідав багато країн далекого і ближнього зарубіжжя: Угорщину, Росію, Білорусь, Францію, Китай, Австралію, Канаду, США та інші. Завдяки цьому було відкрито нові ринки збуту наукової продукції інституту, зокрема високоволокнистих безнаркотичних сортів конопель, запозичено світовий досвід наукової роботи і практичної діяльності в галузі виробництва та переробки луб'яних культур.

Усвідомлюючи високу відповідальність за доручену ділянку роботи П.А.Голобородько, як керівник наукової установи, постійно знаходився в пошуку нового, піклувався про завтрашній день науки, про долю інституту і його трудового колективу. При цьому за головну мету ставив перед собою і науковцями завдання – підвищити ефективність наукових досліджень, окупність вкладених у них державних коштів, прискорити впровадження у виробництво перспективних наукових розробок, поліпшити стан наукового забезпечення галузей.

Оскільки вирішення перелічених завдань залежало від ефективності роботи наукових кадрів, значна увага з боку директора приділялась їх підготовці й підвищенню кваліфікації. Під постійним його контролем, зокрема, знаходилась робота аспірантури інституту.

Не оминали уваги Павла Арсентійовича й питання матеріально–технічного забезпечення наукових досліджень та ефективного функціонування всіх підрозділів.

За суттєвий особистий внесок у вітчизняну аграрну науку у 1983 році Павлу Арсентійовичу було присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника, а у 1992 році – почесне звання "Заслужений діяч науки і техніки України" та нагороджено Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2004 р.).

Досягнення очолюваного ним понад 20 років інституту відзначені багатьма вітчизняними та зарубіжними дипломами і грамотами. У 2003 році за високий рівень наукових досліджень Національною іміджевою програмою "Лідери ХХІ століття" інститут відзначено знаком якості "Вища проба України", а у 2006 році – нагороджено Почесною грамотою Кабінету Міністрів України.

У 2009 році П.А. Голобородько вийшов на заслужений відпочинок, а 30 грудня 2011 року його не стало.

Пам'ять про Павла Арсентійовича назавжди залишиться в наших серцях.

Л.М. Жуплатова, вчений секретар, к.т.н.